

B.A. S.Y. (CBCS Pattern) Sem-III  
BA12A2-1 - Compulsory Marathi

P. Pages : 2

Time : Three Hours



GUG/W/23/10048 (S)

Max. Marks : 80

1. 'उद्योग करण्याची आवश्यकता' या पाठातून लेखकाने मराठी समाजाला वास्तववादी शहाणपण शिकविण्याचा प्रयत्न का केला? 16

किंवा

'सार्वजनिक सत्यधर्म' या पाठातून जोतीराव फुले यांनी कोणता मौलिक संदेश दिला?

2. 'नमो पूर्ण कृपाळा' या कवितेतून सगनभाऊंच्या भक्तिभावनेचे प्रत्यंतर कसे प्रत्ययाला येते ते साधार स्पष्ट करा. 16

किंवा

सावित्रीबाई फुले यांचे काळ्या मातीवरील प्रेम आणि त्यांना वाटत असलेले शेतीचे महत्त्व विशद करा.

3. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे सुमारे शंभर शब्दात लिहा. 16

गट - 'अ'

क) 'स्त्रीमनातील स्त्री प्रतिमेचा फारसा गंभीरपणे विचार होताना आपल्याकडे दिसत नाही', असे भा. ल. भोळे का म्हणतात?

ख) अन्वरशा फकीर यांचे व्यक्तिचित्र रेखाटा.

ग) शास्त्रीय विचार पध्दती म्हणजे काय?

घ) इसादास भडके यांच्यात वाचनामुळे कोणता बदल झाला?

किंवा

गट - 'आ'

च) 'प्रतिमानिर्मिती ही एक अत्यंत सूक्ष्म आणि जटील प्रक्रिया असते', असे भा.ल. भोळे का म्हणतात?

छ) 'अन्वरशा केवळ तनाने मुसलमान पण अंतःकरणाने सच्चा इन्सान होता'. असे लेखक का म्हणतात?

- ज) 'वैज्ञानिक दृष्टिकोनात शोधकता असावीच लागते', असे दाभोळकर का म्हणतात?
- झ) इसादास भडके यांना एकापाठोपाठ प्रसिध्द होणारी आत्मकथनं आकृष्ट का करु लागली?

4. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे सुमारे शंभर शब्दात लिहा.

16

**गट - 'क'**

- त) 'निमित्ताची ठिणगी' या कवितेची मध्यवर्ती कल्पना स्पष्ट करा.
- थ) 'फाटक्या कपड्याचा आणि दुर्मुखलेल्या चेहऱ्याचा मी' या काव्यपंक्तिचा आशय स्पष्ट करा.
- द) बाजारात आईबरोबर कोथिंबीर विकताना कवयित्री कल्पना दुधाळ यांना कोणता अनुभव आला?
- ध) आर्थिक विवंचना असताना पत्नीने इच्छा मारून केलेल्या तडजोडीचे वर्णन करा.

**किंवा**

**गट - 'ख'**

- प) 'एखाद्या निमित्ताची ठिणगी पडेल, पेटून उठावे रान तसा बर्फ पेट घेईल', असे कवी यशवंत मनोहर का म्हणतात?
- फ) शेणामातीनं सारवलेल्या भिंतीवरील फोटोकडे पाहून कवीला कशाचे स्मरण झाले?
- ब) विद्यापीठात शिकायचे स्वप्न कवयित्री आईला का सांगू शकत नव्हत्या?
- भ) 'तोरण' या कवितेतून कवीने आपल्या पत्नीच्या संयमीवृत्तीचे वर्णन कसे केले आहे?

5. पुढील सर्व प्रश्नांची थोडक्यात व समर्पक उत्तरे द्या.

16

- 1) स्त्री सक्षमीकरण संदर्भात भा. ल. भोळे यांचे विचार स्पष्ट करा.
- 2) "अंधश्रद्धा निर्मूलनाचे कार्य म्हणजे मूल्यपरिवर्तनाचा कृतीशील संवाद आहे", स्पष्ट करा.
- 3) कल्पना दुधाळ यांनी कोणते रंग शोधायला पापण्या मिटल्या?
- 4) 'तोरण' या कवितेची मध्यवर्ती कल्पना सांगा.

\*\*\*\*\*